

**TARIM-ORMANCILIK HİZMET KOLUNA İLİŞKİN, 2018-2019 YILLARINI KAPSAYAN
4'ÜNCÜ DÖNEM TOPLU SÖZLEŞMESİNİN 16 INCI MADDESİNİN
İNCELENMESİNE DAİR RAPOR**

I- KONU:

Orman Mühendisleri Odasına, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bünyesinde kadrolu kamu görevlisi olarak 5996 sayılı Kanuna göre resmi kontrol hizmetlerinde çalışan Oda üyesi orman endüstri mühendislerinin yaptıkları sözlü başvurularında; Tarım-Ormancılık Hizmet Koluna İlişkin imzalanan ve 2018-2019 Yıllarını Kapsayan 4'üncü Dönem Toplu Sözleşmesinin 16 ıncı maddesiyle getirilen, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının taşra teşkilatında kontrol hizmetlerinde çalışan mühendislerle yapılan “**Kontrol hizmetlerinde ilave ödeme**” haklarından kendilerinin yararlandırılmadıklarını ve konunun incelenmesini talep etmişlerdir.

Oda Yönetim Kurulunun 22/12/2017 tarih ve 170/5 sayılı kararıyla Oda AR-GE Merkezince konunun incelenmesi ve raporlanması istenmiştir.

II- İNCELEME:

Kamu İşveren Heyeti Başkanı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Jülide SARIEROĞLU ile Tarım Orman Çalışanları Sendikası (TOÇ-BİR) Genel Başkanı Günay KAYA tarafından, 2018-2019 Yıllarını Kapsayan Tarım-Ormancılık Hizmet Koluna İlişkin imzalanan 4'üncü Dönem Toplu Sözleşmesinin 16 ıncı maddesiyle getirilen, 5996 sayılı Kanuna göre ve mühendis kadrosunda kontrol görevini yapanlara ödenecek ilave ödemedeki Orman Mühendisleri ile Orman Endüstri Mühendislerinin ilave ödemedeki yararlandırılmadıkları görülmüştür. Şöyle ki;

Toplu sözleşmenin “**Kontrol hizmetlerinde ilave ödeme**” başlıklı 16 ıncı maddesinde;

*“**Madde 16-** (1) Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı taşra teşkilatında veteriner, veteriner hekim, biyolog ve kimyager unvanlı kadro ve pozisyonlarda olanlar ile mühendis unvanlı kadro ve pozisyonlarda bulunanlardan gıda, ziraat, su ürünleri, balıkçılık teknolojileri ve kimya mühendislerine, en az 5 saat süreyle 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Kanun kapsamında kontrol görevi yürüttükleri her gün için 200 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ilave ödeme yapılır.”* denilmektedir.

Toplu sözleşmenin 16 ıncı maddesinde ifade edilen 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun, “**Resmî kontroller, itiraz hakkı ve resmî sertifikalar**” başlıklı 31 inci maddesinin aşağıdaki 1'inci ve 11'inci fıkralarında;

*“**MADDE 31-** (1) **Resmî kontroller**, uygun sıklıkta, tarafsız, şeffaf ve meslekî gizlilik ilkelerine uygun olarak risk esasına göre, ön bildirim gereken hâller dışında, önceden haber verilmeksizin gerçekleştirilir. Bu kontroller, izleme, gözetim, doğrulama, tetkik, denetim, numune alma ve analiz gibi uygulamaları da kapsar. Kontroller, Bakanlıkça kontrol yetkisi*

verilen personel tarafından gerçekleştirilir. **Üretim, işleme ve dağıtım aşamalarında hangi meslek mensuplarının hangi resmî kontrollerden sorumlu olduğu Ek-2’de belirtilmiştir.**

“(11) Bu maddenin uygulanması ile ilgili usul ve esaslar **Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelik** ile belirlenir.”

5996 sayılı Kanun /EK-2

Gıda Üretim, İşleme ve Dağıtım Aşamalarında Resmi Kontrollerden Sorumlu Meslek Mensupları

C. İTHALAT	Orman bitki ve bitkisel ürünleri ile ahşap ambalaj malzemeleri	Ziraat mühendisi, orman mühendisi , orman endüstri mühendisi
-------------------	--	--

Kanun Hükümlerinde, **Orman Mühendisi ve Orman Endüstri Mühendislerinin**, orman bitki ve bitkisel ürünleri ile ahşap ambalaj malzemelerinin ithalat kontrollerine yetkili oldukları belirtilmiştir.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca, 5996 sayılı Kanuna göre yürürlüğe konulan bitki sağlığının kontrolüne ilişkin yönetmeliklerde, resmi kontrol yetkilisi olarak **orman mühendisi ve orman endüstri mühendisleri** yer almaktadır.

5996 sayılı Kanununun 31 inci maddesine göre yürürlüğe konulan aşağıdaki yönetmeliklerde resmi kontroller düzenlenmiştir.

Buna göre;

1- Bitki Karantinası İnspektör Yönetmeliği: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca 5996 sayılı Kanununun 31’inci maddesine dayanarak 21.04.2011 tarihli ve 27912 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulan “Bitki Karantinası İnspektör Yönetmeliği” nin “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesi 1’inci fıkrası (i) bendinde, bitki, bitkisel ürünlerin her türlü resmi kontrolü yapacak inspektör, “i) ***İnspektör: Bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelerin ülkemize ve serbest bölgelere giriş, çıkış ve transit geçişi esnasında bitki sağlığı amaçlı her türlü resmi kontrolleri yaparak gerekli belgeleri düzenlemek üzere bakanlık tarafından eğitilmiş ve resmi kontrol yetkisi verilmiş kontrol görevlisini,***” olarak tanımlanmıştır.

Yönetmeliğin inspektör adayların niteliklerine dair aşağıdaki 5’inci maddesinde Orman Mühendisi ve Orman Endüstri Mühendisleri de yer almaktadır.

“Adayların nitelikleri

MADDE 5 – (1) İnspektör olarak görevlendirilecek adaylarda aşağıdaki nitelikler aranır.

a) **(Değişik:RG-21/9/2012-28418)** Karantina müdürlüklerinin olduğu illerde zirai karantina müdürlüğünde, olmadığı illerde ise il müdürlüğü bünyesindeki bitkisel üretim ve bitki sağlığı ile ilgili şube müdürlüğünde veya ilçe müdürlüklerinde ziraat mühendisi, **orman mühendisi veya orman endüstri mühendisi olarak veya Orman ve Su İşleri Bakanlığı il**

müdürlüğü, orman bölge müdürlüğü veya orman işletme müdürlüğünde orman mühendisi veya orman endüstri mühendisi olarak görev yapıyor olmak,”

Bitki karantinası Yönetmeliğine göre resmi kontrol hizmetlerini yapacak inspektörler arasında orman endüstri mühendisleri ile orman mühendisleri yer almıştır.

2- Bitki Karantinası Yönetmeliği: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nca, 5996 sayılı Kanuna dayanarak 03/12/2011 tarihli ve 28131 sayılı Resmi Gazetede yürürlüğe konulan Bitki Karantinası Yönetmeliğinin amacında; bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelerin, Ülkemize giriş ve çıkışında bitki sağlığı açısından tabi olacağı hususlara ilişkin usul ve esasları düzenlemek olduğu belirtilmiştir.

Yönetmeliğin 4 üncü maddesi 1 inci fıkrası (k) bendinde inspektör tanımı, Bitki Karantinası Yönetmeliğine paralel olarak ***k) İnspektör: Bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelerin ülkemize ve serbest bölgelere giriş, çıkış ve transit geçişi esnasında bitki sağlığı amaçlı her türlü resmi kontrolleri yaparak gerekli belgeleri düzenlemek üzere Bakanlık tarafından eğitilmiş ve resmi kontrol yetkisi verilmiş kontrol görevlisini,*** tanımlanmıştır. Yönetmeliğin 5 inci maddesinde de resmi kontrolleri yapacakları düzenlenmiştir.

Bitki karantinası Yönetmeliğine göre, ithalat ve ihracata konu orman bitkisi ve bitkisel ürünlerinin inspektör olarak resmi kontrollerini orman endüstri mühendisleri yapacak, ancak toplu sözleşmenin ***“Kontrol hizmetlerinde ilave ödeme”*** başlıklı 16 inci maddesine göre ziraat mühendisi ilave ödeme alırken aynı işi yapan orman endüstri mühendisleri alamayacaktır.

3- Bitki Karantinası Fümigasyon Yönetmeliği: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nca, 5996 sayılı Kanuna dayanarak 19/06/2011 tarihli ve 27969 sayılı Resmi Gazetede yürürlüğe konulan Bitki Karantinası Yönetmeliğinin amacında; bitki, bitkisel ürün, bitkisel sanayi ürünü ve orman ürünlerinin buldukları, taşındıkları ve yetiştirildikleri ortamların zararlı organizmalardan arındırılması, miktar ve kalite kayıplarının önlenmesi, fümigasyon işlerini yapacak personelin belirlenmesi, yetiştirilmesi ve yetkili kılınmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek olduğu düzenlenmiştir.

Bu Yönetmeliğin aşağıdaki tanımlar maddesiyle, fümigasyon operatörü olacaklar maddesinde orman mühendisi ve orman endüstri mühendisleri de yer almıştır.

“Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen

h) Fümigasyon operatörü: Fümigasyon işlerinde yeterliliği Bakanlıkça tespit edilerek belgelendirilen ziraat mühendisleri, orman mühendisleri ve orman endüstri mühendislerini,

Adaylarda aranan şartlar

MADDE 5 – (1) Fümigasyon operatörü ve fümigasyon operatör yardımcısı olmak isteyen adaylarda aranılan nitelikler şunlardır:

c) Fumigasyon operatörlüğü için ziraat mühendisi veya **orman mühendisi veya orman endüstri mühendisi olmak,**

Bu Yönetmelik gereği olarak kontrol hizmetlerinde fumigasyon yapılmasına karar verilmesi halinde, fumigasyon operatörü ziraat mühendisleri ilave ödeme alırlarken, aynı görevi yapan orman mühendisleri ile orman endüstri mühendisleri alamayacaklardır.

4- Ahşap Ambalaj Malzemelerinin Isıl İşleme Tabi Tutulması ve İşaretlenmesine Dair Yönetmelik: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nca, 5996 sayılı Kanuna dayanarak 27/05/2015 tarihli ve 29368 sayılı Resmi Gazetede yürürlüğe konulan Ahşap Ambalaj Malzemelerinin Isıl İşleme Tabi Tutulması ve İşaretlenmesine Dair Yönetmeliğinin amacında; zararlı organizmaların, ihracatta kullanılan ahşap ambalaj malzemeleri ile taşınması ve yayılmasını engellemek için, gerekli esasları belirlemektir.

Bu Yönetmeliğin aşağıdaki tanımlar maddesi ve denetim maddelerinde, yönetmelik kapsamındaki işletmelerin ve ahşap ambalaj malzemelerinin kontrol görevlisi olarak **orman endüstri mühendisleri** yer almakta, **ziraat mühendisleri ve orman endüstri mühendisi birlikte denetim yapmakta ve raporlar düzenlemektedirler.** Şöyle ki;

“Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

l) ***Kontrol görevlisi:*** Bakanlık tarafından resmî kontrol yetkisi verilen, bu Yönetmelik kapsamındaki işletmeleri ve ahşap ambalaj malzemelerini, bu Yönetmelik hükümlerine göre denetleyen, **Genel Müdürlük, il müdürlüğü veya müdürlükte görevli ziraat mühendisi ile; Genel Müdürlük, il müdürlüğü, müdürlük, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Orman Genel Müdürlüğünün merkez veya taşra teşkilatında görevli orman endüstri mühendisini,**

İzin belgesine esas denetim

MADDE 11 – (1) İzin belgesine esas denetim; bir ziraat mühendisi ile bir orman endüstri mühendisinden oluşan kontrol görevlileri tarafından; bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi, ikinci fıkrasının (c), (ç), (e) ve (f) bentleri ve üçüncü fıkrasının (d) bendinde belirtilen esaslara uygun olarak, aşağıdaki şekilde yapılır.

İzin belgeli işletmelerin denetimi

MADDE 12 – (1) İzin belgeli işletmelerin denetimleri; birinci dönemde en geç haziran, ikinci dönemde en geç aralık ayı içerisinde olmak üzere, yılda en az iki kez, bir ziraat mühendisi ile bir orman endüstri mühendisinden oluşan kontrol görevlileri tarafından yapılır.”

Bu mevzuat hükmüne rağmen, heyetteki ziraat mühendisi toplu sözleşmenin “**Kontrol hizmetlerinde ilave ödeme**” başlıklı 16 ıncı maddesine göre ilave ödeme alırken, aynı görevi birlikte yapan orman endüstri mühendisi ilave ödeme alamayacaktır.

Yukarıdaki Yönetmeliklerin hükümlerine göre, resmi kontrol görevi yapacak olan ziraat mühendisleri toplu sözleşmenin 16 ıncı maddesinden yararlanırken, aynı hizmetleri birlikte veya ayrı olarak yapan orman endüstri mühendisi ile orman mühendisleri alamayacaklardır.

Bu açıklamalar değerlendirildiğinde, orman endüstri mühendisi ile orman mühendislerinin kazanılmış haklarını ihlal eden toplu sözleşmenin 16 ıncı maddesinin açıkça hukuka aykırı olduğu görülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER:

Kamu İşveren Heyeti Başkanı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Jülide SARIEROĞLU ile Tarım Orman Çalışanları Sendikası (TOÇ-BİR) Genel Başkanı Günay KAYA tarafından, 2018-2019 Yıllarını Kapsayan Tarım-Ormancılık Hizmet Koluna İlişkin imzalanan 4’üncü Dönem Toplu Sözleşmesinin 16 ıncı maddesi, orman endüstri mühendisi ile orman mühendislerinin kazanılmış haklarını ihlal etmesi nedeniyle hukuka uygun değildir.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve Orman Genel Müdürlüğü bünyesinde, kamu görevlisi olarak mühendis kadrosunda, 5996 sayılı Kanuna ve bu Kanuna dayalı yürürlüğe konulan ve raporda belirtilen Yönetmeliklere göre kontrol görevini yapan, **Orman Endüstri Mühendisleri ile Orman Mühendisleri**; kazanılmış hakları olmasına rağmen, toplu sözleşmenin “**Kontrol hizmetlerinde ilave ödeme**” başlıklı 16’ıncı maddesinde belirtilen “*en az 5 saat süreyle 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Kanun kapsamında kontrol görevi yürüttükleri her gün için 200 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ilave ödeme yapılır*” hükmüne göre, mühendisler ilave ödemediği takdirde hukuka aykırı olarak yararlandırılmamışlardır.

TOÇ-BİR SEN sendikası, 2018-2019 dönemini kapsayan toplu sözleşmeyi imzalarken; 5996 sayılı Kanun ve ikincil mevzuat hükümlerine göre, kontrol hizmetlerinde çalışan, sendikanın önemli bir ayağı olan, ormancılık sektörü çalışanları kapsamında yer alan orman endüstri mühendisleri ile orman mühendislerini yok sayarak, sözleşmenin 16’ıncı maddesini düzenlemiş olmalarını anlamak mümkün değildir. Bu toplu sözleşmenin 16 ıncı maddesi açıkça hukuka aykırı olup, toplu sözleşmeye imza koyan taraflar arasında görüşülerek mutlaka düzeltilmesi gerekmektedir.

Orman Mühendisleri Odası; haksızlığa uğrayan orman endüstri mühendisleri ile orman mühendislerinin Odanın üyeleri olduğu hususunu dikkate alarak, bu haksızlığın düzeltilmesi için, Oda Ana Yönetmeliğinin 6 ıncı maddesi birinci fıkrası (e) bendindeki “*...üyelerin hak, yetki, meslek şeref ve haysiyetlerinin korunması ...*” hükmü gereğince, üyelerinin hak ve menfaatlerini korumak amacıyla aşağıdaki hususları yerine getirmelidir.

1- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile TOÇ-BİR SEN sendikası genel merkezine rapor gönderilerek, toplu sözleşmenin 16'ncı maddesinin içinde yer alan mühendis unvanlı kadro ve pozisyonlarda bulunanlardan ibareleri arasında "**orman endüstri, orman**" ibarelerinin de yer almaları sağlanmalı, 5996 sayılı Kanuna göre resmi kontrol hizmetlerinde, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Orman Genel Müdürlüğü taşra teşkilatında görevli orman endüstri mühendisi ve orman mühendisleri olduğu dikkate alınarak, 16. madde metninde bu iki kurumun da yer alması sağlanmalı, madde metni "**Madde 16- (1) Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Orman Genel Müdürlüğü** taşra teşkilatında veteriner, veteriner hekim, biyolog ve kimyager unvanlı kadro ve pozisyonlarda olanlar ile mühendis unvanlı kadro ve pozisyonlarda bulunanlardan gıda, ziraat, su ürünleri, balıkçılık teknolojileri, **orman endüstri, orman** ve kimya mühendislerine, en az 5 saat süreyle 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Kanun kapsamında kontrol görevi yürüttükleri her gün için 200 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ilave ödeme yapılır." şeklinde değiştirilmelidir.

2- Oda tarafından; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile TOÇ-BİR SEN sendikası Genel Merkezine gönderilecek resmi yazı cevabının, 01/11/1984 tarihli ve 3071 sayılı "Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun"un 7'inci maddesi uyarınca en geç 30 gün içinde olumlu yönde verilmemesi halinde, Oda üyelerinin hak ve menfaatlerinin korunması için toplu sözleşmenin 16'ncı maddesinin yürürlüğünün durdurulup iptali için, toplu sözleşmeye imza koyan taraflar hakkında Danıştay'da dava açılması için hukuki girişimler yapılmalıdır.

3- 5996 sayılı Kanuna görev yürürlüğe konulan Yönetmelikler bağlamında resmi kontrol hizmetlerini yürüten, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Orman Genel Müdürlüğü taşra teşkilatında çalışan orman endüstri mühendisleri ve orman mühendislerinin, kazanılmış haklarını ihlal eden toplu sözleşmenin 16'ncı maddesinin değiştirilmesi için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile TOÇ-BİR SEN sendikasına başvuru yapmaları, olumsuz cevap verilmesi halinde yürürlüğünün durdurulması ve iptali için Danıştay'da dava açmaları duyurulmalıdır. Bunun için Odanın internet sayfasında ilan yapılmalı ve kendilerine hukuki destek sağlanmalıdır.

İş bu rapor Oda Yönetim Kuruluna sunulmak ve gereği yapılmak üzere tarafımdan hazırlanmıştır. **02.01.2018**

Eşref GİRGİN
Orman Yük. Müh.&İşletmeci
Oda AR-GE Merkezi Başkanı